

een der commissarissen van politie van hier naar Amsterdam vertrokken. Aldaar worden de visitatiën van reizigers en goederen met de meeste nauwlettendheid voortgezet. Ook ter dezer stede hebben dergelijke visitatiën plaats gehad; in het begin dezer week zijn, onder anderen, eenige kisten, welke van Amsterdam waren aangebragt, in tegenwoordigheid van den heer substituut-officier bij de rechtbank alhier, jhr. mr. de Brauw, en twee commissarissen van politie van Amsterdam en 's Hage onderzocht. Dat onderzoek heeft, echter, voor zoo ver bekend is, tot geene ontdekkingen geleid.

— Eene zonderlinge gebeurtenis boeit alhier sedert gisteren de aandacht der hooge kringen. Eene dame van eene der voornaamste Engelsche familiën hier ter stede, gehuwd aan een der aanzienlijkste geslachten van Englands aristocratie, is op eenmaal verdwenen, zonder eenig spoor of eenig bepaald vermoeden van de beweegredenen tot dat besluit, achter te laten. — Sedert lang bewonderde men haar als zij als eene hoogstbevallige amazone uitreed. Zij werd alsdan meestendeels door eene andere amazone vergezeld. Beiden zijn verdwenen, op het oogenblik, dat de eerste met haren echtgenoot den Nederlandschen bodem voor eene wijle verlaten zou, om de geneogens der jagt op het groote wereldeiland te maken. Groot was de ontsteltenis en het leedgeveel bij de betrekkingen, door deze vreemde omstandigheid ontstaan, en vruchteloos waren tot dusver de nasporingen door den echtgenoot met behulp van de autoriteiten in het werk gesteld. Welke de ontkoopning van deze *mystères de la Haye* zijn zal, is bij geene mogelijkheid te bepalen. Zooveel is zeker, dat ook de bedrijvigheid der politie, waarvan wij in ons bericht van gisteren gewag maakten, gedeeltelijk aan dit romansch voorval is toe te schrijven.

's *Grauwhege*, 25 aug. Z. M. heeft benoemd tot raadshier in het provinciaal gerechtshof in *Vriesland*, mr. U. A. Evertsz, thans president der arrondissementen regtbank te Heerenveen, tot procureur bij de arrondissementen-regtbank te Zierikzee, mr. C. J. Fokker, advocaat te Middelburg; tot directeurs van de postkantoren: te Enschede, den heer J. Warnars; te *Veendam*, den heer M. A. Beriling; te *Monnikendam*, den heer B. P. W. Verswijde; tot surnumerarissen bij de administratie der posten: de heeren M. D. W. Bloemers, P. J. Wakkers en J. P. W. Kaulhaber.

Rotterdam, 25 aug. Onze uitgever, voor den regter-commissaris hier ter stede gedagvaard, ten einde inlichtingen te geven in de zaak van *Ferploegh*, heeft, door ons daartoe in staat gesteld, de gevraagde inlichtingen gegeven. Wij hebben er nooit aan getwijfeld, dat onze onafhankelijke regterlijke magt, het hare zou doen, de waarheid aan het licht te brengen. Blijft zij ondanks hare bemoeijingen verborgen, dan zal het voorzeker aan haar niet te wijten zijn.

Rotterdam, 25 aug. Er is hier ter stede onder den handel een adfes in omloop aan Z. Exc. den minister van koloniën, — ter zake van het gerucht omtrent den verkoop van het tin voor den tijd van negen of tien jaren, — hetwelk wij vernemen, dat aanstaanden maandag aan de beurs ter teekening zal liggen.

§ *Breda*, 25 aug. Gisteren avond had er in onze stad eene politieke demonstratie plaats, wellicht tot heden de eenige van dien aard hier te lande. Men heeft, namelijk, onzen waardigen Storm eene serenade gebragt, als eene hulde voor zijn staatkundig gedrag, onafhankelijk karakter en zijne moedige houding als volksvertegenwoordiger, gedurende zijne geheele parlementaire loopbaan, en te gelijk als een tegenhangsel van de reprobacie door hem bij de staten onzer provincie ondervonden. De serenade is gegeven door het gezelschap *de Harmonie*, uitmakende het corps muzikanten onzer stedelijke schutterij, met vliegende vaandels en in tegenwoordigheid eener talrijke scharre burgers, die ook niet achterlijk bleef hare goedkeuring te betuigen, hetzij door handgeklap, het geroep van bis, of het aanheffen van hoera's, dat op ieder uitgevoerd muzikstuk volgde; vooral was die goedkeuring van het publiek algemeen, toen de leden van het gezelschap met hunne commissarissen, door den heer Storm binnengeneodigd, aldaar bij de uitdrukking hunner gevoelens en de daarop gevolgde toespraak van dien

leer een hoera en het *»lang zal hij leven»* aanhieven. Hetwelk herhaaldelijk en bijtusschenpozen uit zijne woning werd gehoord. *»Ere zij onze stad! — men kan de hulde, den heere Storm gebragt beschouwen als de uitdrukking van de gevoelens onzer geheele burgerij, want over deszelfs niet-herziening bestaat alhier, even als in geheel ons arrondissement, slechts één roep van verontwaardiging.*

Bij het vorenstaande dient nog vermeld, dat in den namiddag van denzelfden dag, den heer Storm in de nabij gelegen gemeente Ginneken eene gelijke onderscheiding in ten deel gevallen, hebbende ook het aldaar bestaande muziekgezelschap dien heer, op zijn landgoed Wolfslaer, eene serenade gegeven.

»Voorwaar eene schoone en edele voldoening voor den braven Storm, die zeer afsteekt bij het gedrag van de meerderheid onzer staten.

»Een ieder kan er nitsien, dat onze stad en hare omstreken beter de verdiensten van den eenigen waren volksvertegenwoordiger uit ons gewest weten te waarderen, dan de meeste katholieke organen, die thans, of het stilzwijgen over hem bewaren, of, gelijk het dagblad *»De Tijd»*, hem na zijnen val, op eene even lage als ondankbare wijze nog trachten te verguisen.

Tilburg, 20 aug. Men verneemt, dat de persoon van J. B. S., geboren en woonachtig te deser stede, welke zich onlangs aan het leggen van eenen brandbrief bij den heer G. van Rosset heeft schuldig gemaakt, en alstoen vermoedende van daarvoor door de politie te worden vervolgd, zich bij den heer officier van justitie te 's Bosch vrijwillig had aangegeven, op 11. donderdag door het provinciaal hof is verwezen tot het zwaaijen van het zwaard over het hoofd en tien jaren confinemēt in een tucht- of rasphuis.

Groningen, 20 aug. Eergisteren is een jong mensch uit deze stad, nabij *Vries*, in *Drenthe*, in de duim der regterhand gebeten door een Adder (*Vipera Bursus*) Dadelijk heeft zich eene aanmerkelijke zwelling van den geheelen arm geopenbaard. Aangezien de lijder dadelijk onder geneeskundige behandeling is genomen, heeft men alle hoop, dat dit geval gunstig zal afloopen, ofschoon deze soort van best meermalen seer ernstige gevolgen gehad heeft, en dikwerf tot de zeer gevaarlijke behoort.

Sneek, 29 aug. Gisteren had alhier de jaarlijkse hardzeilpartij, een seer geliefkoosd volksvermaak in onze provincie, onder begunstiging van het schoonste weder, plaats. Honderden van schepen, duizenden van menschen, eene bonte schilderij van vlaggen, krachtige zeilers, fraai gebouwde en kunstig bestuurde jagten, boeijers en vaartuigen van allerlei aard, leverden het levendigst en schilderachtigst tafereel op, en boeiden als om strijd de aandacht. Gulle vrolijkheid en algemeene deelneming in dit echt nationaal feest verhoogden de vreugde. Eene uitnemende directie zorgde voor eene doelmatige orde en voorkwam daardoor alle mogelijke ongelukken. — Ook Z. K. H. had door het schenken van eenen prachtigen bokaal zijne belangstelling in dit feest doen blijken.

Tiel, 20 aug. Het bestuur en de toegevoegde commissie tot daarstelling van een stoomgemaal in den molenpolder van *Wamel*, *Drenmel* en *Alphen*, heeft bekend gemaakt, dat het stoomwerktuig met de dubbel werkende pershuis, door den heer ingenieur H. F. Fijnje uitgevonden, in het voorjaar van 1847 geheel voltooid, met het beste gevolg is in werking gebragt, en den polder, met 3300 bunders, in het laatst van maart heeft droog gemaakt en voortdurend droog gehouden, niettegenstaande het gedurende de maand april en een groot gedeelte van mei te kampen had, met den, in dit seizoen bijna voorbeeldloosen, aanhoudenden heogen waterstand op de Maas van circa 5 el, en het polderwater zes weken lang 2 à 2,50 el heeft moeten opbrengen; waardoor dan ook 4 van gemeld bundertal, als naar gewoonte, door het kwel- en regenwater bedolven, onvruchtbaar zoude zijn gebleven, maar thans den eigenaren eenen rijken oogst belooft en reeds gedeeltelijk heeft opgebragt: 900 bunders zijn met haver en boonen bezaaid, die doorgaans goed staan en waarvan de oogst reeds begonnen is; een gelijk getal heeft goed en veel hooi afgeleverd en tiert thans met weelderig nagras, waarvan een gedeelte voor de tweede reis gehooïd wordt, terwijl de overigen goede weide- en hooi-landen hebben opgeleverd, en de hoogere bouwland-

den, die gewoonlijk van water, en zij, die eenen bijna voorbeeldloos rijken oogst mogen heugen, waartoe ook de verlaagde waterspiegel de droogmaking seer veel heeft bijgedragen.

Arnhem, 25 aug. Den talrijken deelnemer het groote zangersfeest, dat in de vorige week, zoo veel luister hier ter stede gevierd is, kan niet ongetuigd zijn ook den dank te vernemen, dat onze Duitsche feestgenooten daarvan naar hunne woningen hebben medegenomen. Zie hier wat de Keulse courant deswege hoofdzakelijk bevat. is niet onse schuld, zoo dat oordeel minder vlieg wordt geacht:

»Het zangersfeest, hetwelk voor twee jaren te Keulen op eene kleinere schaal, en ten vorige jare reeds op eene grooter omvang, mede aldaar, gevierd werd, den 14den en 15den augustus van dit jaar te Arnhem plaats. De liedertafels, welke tot dit zangersfeest medewerken, hebben reeds voor twee jaren aan de zelve den titel van *Neder-Rijnsch-Nederlandsch* gegeven. Bij de viering van dit feest is Kleef diende hetzelfde des te meer dezen titel, dewijl alleen de zangers, maar ook de toehoorders in tevens gelijke verhouding uit Duitschers en Hollanders waren zamengesteld. De reden waarom het Duitsche element in deze Duitsche stad het overwigt niet hebben kon, is hoofdzakelijk daarin gelegen, dat in Kleef zich vele Hollanders hebben gevestigd, en het levend aldaar, in verhouding tot Holland, seer goedkoop. Deze vermenging der beide natien was, buiten een de schoonste zijde van het feest, en eene nauwe verbroedering der hier zamengestroomde Duitscher en Hollanders de beste vrucht van de gemeenschappelijke viering. Nog te meer scheen dit Duitsch-Hollandsch karakter van het feest zich eigenaardig te ontwikkelen, daar in het vorige jaar, door de liedertafels het besluit was genomen, om dit feest om het andere jaar, beurtelings in eene Duitsche of Hollandische stad te vieren. De Arnhemmers hebben nu wel is waar, moeite noch kosten gespaard om het feest prachtig en grootsch (*grozartig*) te maken, zoo als, onder anderen, het schoone gebouw bewijst, hetwelk meer dan 3000 hoorders bevatten kan, en dat zij in den loop van dit jaar ten dienste van dit feest hebben gesticht; — maar niettemin is hun niet getukt, daar zulk eene verbroedering en hartelijkheid (*cordialität*) tusschen de twee natien te weeg te brengen als dit in Kleef het geval was. Dit was reeds deswege niet mogelijk dewijl zich onder de toehoorders bijkans volstrekt geen Duitscher bevonden; het schijnt dat de Hollandische levenswijze voor de Duitschers te duur is. Intusschen vond ook onder de zangers deze ienige verbroedering niet plaats. Zoo iets is in Holland onbestaanbaar; het hoofd-type van het gezellige leven aldaar is de zogenaamde *FATSOENLIJKHEID*, een begrip dat wij Duitschers niet kennen, en voor hetwelk onze taal zelfs geen woord heeft. De zaak is deze, dat de Hollander, voor hij zich met een ander inlaat, seer lang onderzoekt of hij wel van gelijke, goede familie is. Dit stelsel van familie-onderscheiding doet zich zooscherp gelden, dat iedere graad van gegoedheid zijn bijzonderen kring, zijn eigendomslijk *fatsoen* heeft, en twee dengenen, die dit fatsoen kwelt! Deswege heeft dan ook wat wij Duitschers *fideliteit* noemen, geheel en al onder het corps zangers ontbroken. De eene liedertafel bekommerde zich om de andere niet. Eerst den derden dag moet dit iets beter zijn geworden; dit was echter *post festum* toen de meeste zangers reeds op reis naar huis waren. Het is dus, in aanmerking van het bovenvermelde hoofdkarakter van het feest, seer te betreuren dat hetzelfde weder het volgend jaar in Arnhem zal worden gevierd. Dit is namentlijk thans besloten niettegenstaande ten vorigen jare als beginsel was aangenomen dat om het andere jaar eene Duitsche stad de zetel van het feest zijn zoude.

De onpartijdigheid noopte ons dit oordeel in zijn geheel over te nemen, en wellicht mag de mededeeling daarvan haar nut hebben. Immers, hoe ook opgetogen met den gunstigen afloop van een feest hetwelk voor de eerste maal in ons land gevierd werd, is het toch velen voorgekomen als of daar niet die geest heerschte, welke bij eene gemeenschappelijke medewerking mogt worden verwacht. *Fideliteit* is niet een van de Hollandsche hoofdgebreken; de commissie, voor wie dit jaar de taak geheel nieuw was en welke door den onzekeren uitslag harer pogingen na-

tuurlijk wijze deze eerste keer eenigzins schroomvallig in hare maatregelen zijn moest, zal, hopen wij, bemoeid door dezen aanvankelijk gunstigen uitslag, het volgend jaar niets onbeproefd laten om dien gewoonten geest van fideliteit te bevorderen.

— De *Augsburger Allgemeine Zeitung* behelst het volgende berispedende bericht over ons land, gedagteekend van den Neder-Rijn, 11 augustus. Hoe zeer het voor ons niets nieuws bevat, deelen wij het evenwel mede, daar het goed is te weten, wat het buitenland over onzen toestand denkt, vooral als dat oordeel in een blad van zoo Europeesche beroemdheid, als het voormelde, wordt uitgedrukt. Ziehier het bedoelde artikel:

De laatste werkzaamheid van de vergadering der Staten-Generaal in Nederland, het wetsontwerp over het stem en kiesrecht is eergisteren avond verworpen met 31 tegen 27 stemmen. Dit is de derde maal dat een wetsontwerp over dit gewichtig punt bij de Tweede Kamer ter tafel is gebracht, en verworpen werd; bewijs genoeg, dat de tegenwoordige kieswet met de grondwet verstrekt niet in overeenstemming te brengen is op eene wijze, welke aan de wenschen der meerderheid voldoet, en dat men noodwendig tot eene herziening der grondwet moet overgaan. Dit is het juist wat de regering vermijden wil, en wat haar tot dus ver is gelukt. In de openbare meening is de tegenwoordige regeling van zaken geheel vernietigd, en het is bewezen, dat men met de tegenwoordige kieswet, ook al werd zij gewijzigd naar het plan der regering, heegenaamd geene verbetering van den inwendigen toestand te wachten heeft. Den rechtstreekschen dwang om een anderen weg in te slaan is de regering door de bewilliging der tweejarige begroting vooreerst ontkomen; of evenwel in den loop daarvan geene belangrijke wijzigingen zullen moeten tot stand worden gebracht, is eene vraag, wier beantwoording wij weinig twijfelachtig voorkeemt. De bewilliging der begroting heeft een zeer ongunstigen indruk in het land gemaakt, niet alleen wegens de hooge lasten welke daardoor voortdurend worden opgelegd, maar ook wegens de duisternis, welke nog altijd in het staatswezen heerscht, en welke geene nauwkeurige beoordeeling der onderdeelen toelaat. De rekening van het jaar 1843, welke voor eenige weken aan de kamer werd medegedeeld, ging vergezeld van zoo bannende, om niet te zeggen harde woorden, van de rekenkamer, dat deze omstandigheid alleen genoegzaam had geschieden om de verwerping van de meeste hoofdstukken der begroting te regtvaardigen. Hoe dit ook was, het budget is aangenomen; hoezeer dan ook voor een gedeelte met een zeer kleine meerderheid, de leden der Kamer welke voor dezelve stemden, zijn bij de natie ten hoogste verdacht, en de noodzakelijkheid eener herziening der grondwet wordt dien ten gevolge in veel groter mate en veel meer algemeen gevoeld, dan tot dus ver het geval was.

De koning zal eerstdaags eene reis ondernemen naar zijne Silesische goederen, welke hij nog voor korten tijd door aanmerkelijke aankopen, welke omstreeks 6 millioen thaler beloopt, zeer heeft uitgebreid. Of Z. M. lang verwijlen zal, en of voor zijne afwezigheid een regentschap ingesteld zal worden, is twijfelachtig. Daaromtrent loopen menigvuldige, deels zeer avontuurlijke geruchten rond, waarvan ik alleen melding make als een bewijs der openbare meening, welke eene radicale verandering in den regeringsvorm verwacht. Men beweert nimenlijk, dat de koning, ongenegen om zelve zoodanige hervorming tot stand te brengen, voor langeren tijd zich wilde verwijderen, en een regentschap onder zijn broeder *Frederik*, met wien hij tot dusver niet in de beste verstandhouding leefde, instellen. Men gaat zelfs zoo ver van eene abdicatie van den prins van *Oranje* te spreken, eene zaak, welke ik zekerlijk niet aildwijgen soorbij zou zijn gegaan, ware dezelve niet in de dagbladen doorgedrongen, en wel zoo stellig verzekerd, dat het *Journal de la Haye* zich ganoopt vond, deze geruchten tegen te spreken. Wat er aan dezelve waar is, kan zeker niemand zeggen; maar zoo veel is zeker, dat de algemeene denk wijze daarover ééns is, dat de zaken op den tegenwoordigen voet niet kunnen voortduren, en dat zelfs in de hoogere kringen de vrees bestaat, dat zich eene anti-orangistische partij mogt vormen, welke der regering ernstige verlegenheid kan berekkenen, hoezeer dat ook in den tegenwoordigen toestand van Europa, niet

te denken valt aan een duurzaam gevolg. De zwakheden, welke in de laatste jaren ondervonden zijn, om mannen te vinden, genegen zich met het ministerschap de belastingen, de morele nederlagen welke zij geleden hebben, en de meer en meer toemende ontevredenheid in het land, zijn verschijnselen, wier omvang en beteekenis niet kunnen worden geloochend.

Jongste nieuwtijdingen.

— De Kamer der Pairs te Parijs heeft zich zaterdag geconstitueerd tot een gerechtshof. De hertog *Praslin* is naar de gevangenis van het Luxemburg overgebracht. Hij bewoont de kamer, welke nog kort te voren door den heer *Teste* bezet was. Men meent dat de instructie zeer spoedig zal kunnen afloopen en het schijnt, dat men reukt op bekentenis van den hertog. Reeds zegt men, dat hij aan een lid zijner familie zou verklaard hebben, dat de aansleiding zijner misdaad in een hevig tooneel gelegen zou zijn, tusschen zijne echtgenooten en hem voorgevallen, en waarbij hij tot het uiterste werd gebracht door verwijten, en door blijken van verachting. Overigens is de schuldpligtigheid van den hertog thans boven bedenking, en zou alleen krankzinnigheid nog eenig middel kunnen zijn ter zijner verontschuldiging. Zijne familie beweert, naar men voorgeeft, dat hij daarvan meermalen blijken heeft gegeven.

— In Spanje verwacht men eene verandering van ministerie. Reeds noemt men de namen der nieuwe combinatie, aan welker hoofd de heer *Salamanca* staat.

— In Catalonië heeft men veel afval bemerkt onder de donanen, welke de montemolinistische bendes versterken.

Jugezouden stukken.

Scheepsvrachten, assurantiën en commissiën voor onze koloniale producten betaald wordende.

(*Vervolg en slot van no. 167.*)

In de eerste plaats meenen wij, dat die bepalingen van het gouvernement onze koopvaardijvloot minder geschikt voor de concurrentie met andere natien zal maken. Het groote neemt men liever aan dan het kleine. Bezuiniging is voor velen een onaangenaam woord. Vaart men nu grootscheeps met alles volop, hofmeester en doctor, dan is het een hard gelag, op andere tijden, buiten de gouvernementale bevrachting kleinscheeps, zuinig, met eene bevarene, maar gering in aantal zijnde equipage, de concurrentie tegen Engelsen en Amerikanen vol te houden. Vaart een schip op de lijst der Nederlandsche handelsmaatschappij op eene ruime schaal, dan is het moeilijk een schip van dezelfde grootte, maar niet op die lijst staande, op een karigen voet te doen varen. Zoo gelooven wij, dat de concurrentie voor onze groote schepen allengs moeilijker geworden is. Het is toch zeker, dat wij niet tegen de Amerikanen kunnen tabak en de landverhuizers over kunnen voeren. Wij vragen, of wij wel bijna anders dan op onze eigene koloniën varen? — en wij meenen, dat men ons zal toestemmen, dat de vaart met onze groote schepen buitendien weinig te beduiden heeft. Wij noemden reeds eenige der redenen hiervan op, en wij bedroeven ons over zulk een versak van handel en scheepvaart, terwijl wij in onze kleinere schepen, de schooners, koffen, brikken, enz. voldoende zien, dat het ons zeer wel mogelijk is door zuinigheid met andere natien te wedijveren.

In de tweede plaats verkrijgen wij, door de vastbepaalde bevrachting, eene vloot schepen van een veel te groot charter, om voor andere vaart gebruikt te kunnen worden. Schepen van 5 à 600 last worden ten eenenmale ongeschikt voor reizen buiten de gewone route.

In de derde plaats geven de goede verdiensten met de Oostindische reederij geene drifvoeten aan de reeder-handelaren, om hunne krachten en kapitalen in speculatieven handel te steken. Ieder boekhouder is veel liever leverancier van de benodigdheden der schepen onder zijne reederij varende, dan dat hij dezelve met op speculatie ingekochte goederen zelf zeude willen beladen. Van daar dat onze handel, niet ten onrechte, soms weinig entreprenant genoemd is.

In de vierde plaats gaan reeds een groot deel der

reederij-winsten aan renteniers over of die daaraan grenzen, en die geen voordeliger effecten kennen dan reederij-aandeelen.

In de vijfde plaats onttrekt het dubbel aantal schepen het dubbel der voor de scheepvaart benodigde kapitalen aan onzen handel, die anders met deselve kon manoeuvreren.

Ware nu, in de zesde plaats, de protectie aan handel en scheepvaart in het algemeen verleend, of ware het maar, de scheepvaart in het bijzonder, die er nog de voordeelen van trok, dan zou er wel een voorwendsel zijn om deze handelwijze te billijken. Maar de maatregel geldt slechts een gedeelte der scheepvaart alleen, zonder eenig fauteur aan het andere deel, de schooners, brikken, koffen, enz. toe te kennen, zoodat hij gezegd kan worden ook hiertoe eer na dan voordelig op de koopvaardij-reederij te werken.

Wij meenen hiermede genoeg gezegd te hebben om aan te toonen, hoe bezuiniging bij deze zaak een geheel onbekend woord is, en hoe dus aanmerkelijke voordeelen voor de schatkist zouden te vinden zijn, zoo men tot een doelmatiger stelsel overging.

Een tweede punt, waaromtrent wij onze gevoelen wenschen kenbaar te maken, is de verzekering tegen seegevaar, waarvoor door het gouvernement jaarlijks f 1,000,000 (in 1845 f 1,096,000) aan premien betaald wordt.

Bij het insien deser zaak komt ons dadelijk de vraag voor, waarom men in het algemeen see-verzekeringen neemt. Wij meenen, dat de reden daarvan gelegen is bij hen, die soms geheel hun vermogen in vaartnigen op see vertrouwen, in vrees van door het vergaan van dit kapitaal zoodanig een verlies te lijden, dat voor de meesten onherstelbaar, voor velen althans een gevoelige slag zoude zijn. Daarentegen heeft men echter opgemerkt, dat de groote handelaren, die onderscheidene kapitalen ter zelfder tijd op see hebben, of zeer weinig, of in het geheel geene verzekeringen meer sluiten. De reden hiervan ligt, ten eerste, in de groote assurantie-premien, en ten tweede, in de stelling, dat men niet dezelfde vrees behoeft te koesteren, wanneer de risico verdeeld, dan wanneer dezelve in één voorwerp vereenigd is. Weten nu onze groot-handelaren deze stelling als de voordeligste te beschouwen, dan drukt ons, kon het gouvernement nog veel eerder dezelve aannemen, daar voor hetzelfde het gevaar nog veel meer over verschillende vaartnigen verdeeld is, en dezelfde premien in evenredigheid nog hooger gesteld zijn.

Daarenboven vragen wij, wat de regering, om tegen verliezen gedekt te zijn, assureert? — antwoord: — de Oostindische producten in koopvaardij-schepen overgevoerd wordende. Maar wat beduidt deze risico, waarvoor zij zulk eene massa geld betaalt, bij de veel grotere, die het gouvernement terzelfder tijd ondergaat in de variabele prijzen der producten, de risico van dezelfde oorlogschepen? Wij zouden het dus als eene zeer gewenschte bezuiniging beschouwen, dat men alle assurantiën ualiet, en zelve het gevaar der see op zich nam. Mogien deze redenen echter niet geldig worden bevonden, dan zouden wij, in allen gevalle, verlangen, dat het gouvernement tegen billijke premien assureerde, en niet tegen eene premie, waarvan de helft, na aftrek van alle provisien, dadelijk als winst door de verzekeraars in den zak wordt gestoken. Het bewijs voor deze stelling kan men vinden in het aantal assurantie-maatschappijen, die bij den dag toenemen, en elkander met vlammeende oogen de verzekeringsposten betwisten, terwijl de oudere verzekeraars met recht en weggeklaag de vernippering der assurantie-posten aanschouwen.

De vrees voor eene veranderde handelwijze van het gouvernement ten dezen opzigt, is dan ook zoo groot, dat de reederijen, ten eigen voordeel, er niet toe overgaan, de premien op het oasce en behouden varen van het schip te verminderen, maar blijven voortgaan hier te lande voor eene reis naar Oostindiën en terug 7½ procent der verzekerde waarde te betalen, terwijl men met gemak aan vreemde beoerzen (onder anderen te Londen) dezelfde verzekering tegen 4½ pCt. zoude sluiten.

Wij maken ons dan ook sterk, dat het gouvernement dezelfde verzekeringen even goed voor ½ der nu betaald wordende premien gedaan zoude krijgen.

Tot een derde punt onzer overwegingen meenen wij te mogen nemen de makelaars-provisien, die het gou-

vernement door en aan de Nederlandsche handelmaatschappij uitkeert, en het stelsel dier maatschappij zelve.

Wij zijn niet in staat, ook door de kortheid van ons bestek, in alle die explicatiën te treden, waartoe wij, bij eene behoorlijk uitvoerige behandeling dezer zaak, dienden over te gaan. Wij zullen ons dus van eene optelling van eenige dier overcomplete betrekkingen en te hooge bezoldingen in het algemeen, onthouden, maar veroorloven ons alleen de opmerking, dat eene geheele herziening dier commissie-betalingen noodig ware, waarbij men gerust onderscheidene bezoldigingen konde besnoeijen, waarvoor nu het geld met al te kwistige hand aan hen, die veelal niet de kern der kooplieden zijn, wordt in den schoot geworpen. Wanneer het gouvernement aan hare eigene ambtenaren geene dan regtstreeks karige bezoldigingen geeft, waarom dan hier aan tusachen-personen zoo veel meer gegeven, en waarom niet liever aan allen, en ook aan deszelfs eigene ambtenaren, redelijke verdiensten toegekend, overeenkomstig den aard en de waarde der werkzaamheden door ieder verrigt wordende.

Eenzaer zijn de provisiën aan de Nederlandsche handelmaatschappij zelve uitgekeerd wordende, niet onaanzienlijk in evenredigheid van hetgeen zij verrigt. Men zoude ook daarop dan nog al iets kunnen uitwinnen.

Wanneer wij den aard der Nederlandsche handelmaatschappij nagaan, dan dunkt het ons, bij deszelve een groot gebrek te zien. De Nederlandsche handelmaatschappij stelt zich als eene barrière tuschen het ministerie van koloniën en onze handelaren en reeders. Het ministerie is hier te lande enkel een administratief bureau geworden, dat zelf niets verrigt, alleen door en in de Nederlandsche handelmaatschappij ziet, door en in haar alleen kennis van zaken bezit. Nu spreekt het van zelf, dat de directie der Nederlandsche handelmaatschappij, door en uit de handelaren en reeders gekozen, en onder de contrôle harer commissarissen, reeders en handelaren zijnde, zoo dwaas niet is, tegen haar eigen belang te adviseren, de regering de oogen te openen en verbetering van vele gebreken voor te stellen. Als zoodanig eene eclips beschouwen wij dan de Nederlandsche handelmaatschappij als zeer nadeelig. Daarenboven vervalt voor het gouvernement, door de Nederlandsche handelmaatschappij, een groot deel van deszelfs verantwoordings, daar het, bij elken anderen stand van zaken, lastig soude kunnen gevallen worden omtrent vele punten, waar het nu in de Nederlandsche handelmaatschappij een schild bezit, 't welk elken aanval pareert. De Nederlandsche handelmaatschappij dient dus tot versterking van de massa duisterheden in ons koloniaal stelsel.

Wij zouden het zeer der bedenking waardig keuren, of men ook aan groot-kooplieden en voornamen handelshuizen de consignatiën van 's rijks overzeesche producten konde opdragen, waarin wij dan eene groote aanmoediging en welligt meerdere verlevendiging van onzen uitvoer meenden te vinden, terwijl het ministerie van koloniën, naar eigen inzichten de zaken diende te behandelen. — Of liever, wij zouden geene reden zien, waarom de werkzaamheden der Nederlandsche handelmaatschappij niet even goed voor het geheel aan het ministerie van koloniën konden zijn opgedragen, 't welk in de handelsplaatsen een agentschap vestigen en, wat zaakkenis betreft, even zoo wel tot deszelfs geëmployeerden in den handel kundige mannen konde kiezen.

Hoe het ook zij, wij gelooven, dat er in allen gevalle te veel vertrouwen in de onpartijdigheid en belangloze inzichten der Nederlandsche handelmaatschappij gezet wordt, op welke beginselen men, onder de tegenwoordige omstandigheden, onmogelijk bij haar rekenen kan.

Terwijl wij alsoo verandering wenschelijk zouden achten bedosten wij echter geenszins, dat het verkiend ware, die ommekeer plotseling in te voeren. Alle kwaad moet met wortel en tak worden uitgeroed, maar te snelle overgang kan niet dan met gevoelige schokken gepaard gaan.

Zoo vermeenen wij, dat men al dat groote en fraaije bij onze Oostindische schepen diende te verminderen, en zich ten opzichte der uitrusting met eene eenvoudige expertise moet te vreden houden, zoo als zulks voor particuliere bevrachters voldoende bevonden wordt, zonder dat men zich daar om zoodanige ver-

lerhande bepalingen van uitrusting en bemanning bekreunt. Dan zoude van zelf dat stelsel van overbodigheid vervallen, waarmede men thans zooveel opheeft.

Verder bevrachte men van lieverlede de schepen, voor de Nederlandsche handelmaatschappij varende, maar die avontuur-reizen ondernemen, in Oostindië zelf, daardoor weert men de schepen buiten de Nederlandsche handelmaatschappij en moedigt de avontuur-reizen aan, ja mogesakt daartoe bijna al de schepen, die anders zoo veel langer op hunne beurt zullen moeten wachten.

Dan zouden wij het wagen een ander plan voor te slaan, welke uitvoerbaarheid welligt niet onmogelijk geacht kan worden. — De regering ziet verlangend uit naar eene vermeerdering harer oorlogschepen. Zoude men niet eenige onzer grootste oorlogschepen daartoe kunnen employeren? Er zijn er eenige reeds zoodanig gebouwd, dat men ze, in tijd van oorlog, gemakkelijk daarvoor zoude kunnen inrigten.

Had men door deze maatregelen en door graduële verlaging der vracht alles wel voorbereid, dan ware, dunkt ons, de tijd gekomen, om het monopolie weg te nemen, alle concurrentie toe te laten en de schepen bij inschrijving, of bij particulier accoord de vracht ten laagste te doen aannemen.

Eenzoo meenen wij, moest er met de assurantien gehandeld worden. Men verlage de premien en brenge ieder jaar minder aan de beurs, tot men deszelve geheel kunne terughouden.

Vele der provisie gevende betrekkingen konden graduëel verlaagd en niet meer aangenomen worden. Hoe het gouvernement omtrent de handel maatschappij zal denken, wagen wij niet te vermoeden, maar beter ware het onzes inzichts, deze instelling te replacieren.

Konden nu deze groote bezuinigingen plaats vinden, dan ware het mogelijk vele nu vrome wenschen en daaronder, in de eerste plaats, het denkbeeld van vrijen handel, meer te verwezenlijken. De schatkist kon beter ontberen, wat haar nu hog door de inkomende regten van de handelaren moet worden bijgebracht. Het ware tijd, de gelijktijdig bestaande beschouwing en oplegging van lasten weg te nemen en de vrijheid in allen handel te doen zegelieren.

Wat wij dan tevens van het gouvernement zouden vragen, bestaat hierin, dat men jongelieden uit den handel en niet geheel onvermogend, als consuls naar vreemde steden deed gaan, en hun een matig soulagement, veel te klein natuurlijk om daarvan geheel te kunnen bestaan, toelegde, om ons zodoende goede handelsagenten en raadlieden en genogene vrienden buitenlands te verschaffen, waaraan wij nu nog dikmaals behoefte gevoelen. Wij gelooven, dat er ook daardoor nog wel iets uit te werken ware tot opbeuring van den handel.

Votral ware het billijk, dat een gedeelte der bezuinigingen, die wij door al deze maatregelen konden verkrijgen, aangewend werden om den graanbouw in deszelfs lasten te gemoet te komen, die anders, door eene nog toenemende vermindering der graanregten, te moeilijker te dragen zouden zijn. De lasten zijn berekend geworden naar den maatstaf van groote protectie en dus dier graanprijzen. Men kan dan toch niet wel de protectie wegnemen, zonder de lasten te verlagen. — Het bevreemde ons zeer, dat daarop, bij de laatste graanwet-kwestie, niet meer werd aangedrongen, alsmede, dat wij niemand uit de landbouwende provinciën (of is men daar inderdaad zoo geheel onbekend met deze zaak?) den anti-graanwetigen uit den handel hoorden tegenwerpen, dat ook zij door de Nederlandsche handelmaatschappij eene groote protectie genoten, wier wegneming hun evenmin aangenaam zoude zijn als aan de landbouwers de berooving van de voordeelen der schaalregten. Wij verblijdden ons toen, dat niemand deze snaar aanroerde, daar wij vreesden, dat; wanneer deze kwestien, de graanwet en de protectie door het ministerie van koloniën verleid, tegen elkander in het strijdperk wierden gebracht, er veel botsing en vertraging der goede zaak uit konde voortspruiten. Nu is eenmaal de graanwet voor eenigen tijd van ons genomen en waarschijnlijk zal zij wel voor altijd ongeschikt blijven. Dat dan zij, die lijden zullen door dezen laatste maatregel, optreden en aan de andere verkeerdheid, directe protectie van scheepvaart en handel, den oorlog verklaren, en dat zij, zodoende, zich zelve ook verlaging der lasten verschaffen, die zij nu ook ten voordeele der protectie opbrengen; dit zoo een genese stap van vooruitgang op den weg der ware oeconomie zijn.

In de laatste plaats zou het cijfer der bezuinigingen, volgens onze berekening, nog aanzienlijk genoeg zijn, om ook aan de andere deelen der natie

een te-gemoetkoming te bezorgen in de lasten, zij zoo zwaar moet opbrengen. Van de opbreng van een zoo hoogelijk bezwaard volk mag gedeelte gebesigd worden tot protectie van eene en andere zaak.

Advertentiën.

Bevallen van eene DOCHTER **BARONNE VAN FOORST tot FOORST VAN PLOEG** Geboren **TEIJSSSEN**. Duffen, den 17den Augustus 1847.

VERKOOPING VAN TIMMERHOUT.

Op Woensdag den 25sten Augustus 1847, des v. middags ten 10 ure, zal, te *Arnhem* bij het h. van den Kastelein **FLORISSEN**, worden verkocht:

Eene extra groote partij onderscheidene soorten **PLANKEN, RIBBEN**, enz. enz.

† † † Ruim 1500 Nederlandsche ponden be-
† † † tuijze *Luicische SPIJKERS*, in alle so-
† † † ten. — Adres Letter *E. W*, franco,
den Uitgever dezer.

† † † In eene fatsoenlijke en zindelijke He-
† † † houding binnen *Arnhem*, is er gelegenhe-
† † † door Sterfgeval van het pas geboren Kin-
je, tegen matige belooning, een Kindje ter *MINN*
te geven. — Adres, met franco-brieven, onder *L*
ter *Z.*, bij den Uitgever dezer.

† † † In eene **BROOD- KOEK- en BANKE**
† † † **BAKKERS-AFFAIRE**, verlangt men,
† † † spoedig mogelijk, een **JONG MENSCH**, v.
fatsoenlijke familie en van de Protestansche God-
dienst, om, tegen een matig kostgeld, als **LEER-**
LING in genoomd vak te worden opgeleid.
Men adresseere zich, in persoon of met vracht-
vrije brieven, bij den Boekhandelaar **J.**
MEIJER, te *Arnhem*.

† † † In onderstaande plaatsen vraagt men
† † † liede personen, voor de betrekking v.
† † † **AGENT** eener sints jaren gevestigde **MAA-**
SCHAPPIJ VOOR UITKEERING BIJ OVERLIJDE
eene borgtocht van f 200 kennende stellen; alsmede
voor **BODEN**, met eene borgtocht van f 100. — *Ar-*
nhem, Zutphen, Harderwijk, Tiel, Bommel, W.
geningen, Culemborgh, Doersborgh, Apeldoorn,
Brummen, Ede, Epe, Ermelo, Heerde, Oldebroek,
Uithoorn, Vooten, Zutphen, Voorst, Wierden,
Winterswijk, Wisch, Gendringen, Elst en M.
rik. — Adres met franco-brieven, onder Letter *V*
bij de Boekhandelaren **A. KLOOTS en COMP**
te 's *Gravenhage*.

Rijn-Stoomboot-vaar

KEULSCHE-MAATSCHAPPIJ

DAGELIJKSCHE DIENST

Van *Arnhem* direct naar *Keulen, Mainz, Mannheim, Straatsburg* en tusschen ge-
legene plaatsen.

Vertrek van *Arnhem*, des morgens ten 6 ure
(precies) om nog denzelfden avond te *Keulen* aan
te komen.

Deze dienst sluit zich te *Duisburg* aan den *Köln*
Mindener-Spoorweg en biedt alsoo eene zekere ge-
legenheid, om tegen 8 uur 30 minuten des avond
te *Keulen* aan te komen, en met de om 9½ uur van
daar vertrekkende Boot dezer Maatschappij naar *Co-*
blenz, Mainz, Mannheim en *Straatsburg* verdere
te kunnen reizen, wordende naar al dese plaatsen
directe en Personaal-Kaarten afgegeven, welke groot-
te voordeelen aanbieden.

Aankomst te *Arnhem* des avonds omstreeks zes
ure, in correspondentie met den laatsten *Spoor-*
rein naar *Amsterdam* en *Diligences* naar *Nijmegen*
en *Zutphen*.

Door deze gelegenheid is het mogelijk goederen
van *Amsterdam* naar *Keulen* in twee, naar *Mainz*
en *Frankfort* in drie, naar *Mannheim*, in drie en
een halven, en naar *Straatsburg* in vier en een
halven dag te verzenden.

Nadere inlichtingen, zoo ook het *Tarief* van de
vrachten, in eens van *Amsterdam* tot *Straatsburg*
en alle tusschen gelegene plaatsen, zijn te bekomen
bij den ondergeteekende te *Arnhem*, de *Factorij*
der Nederlandsche Rijn-Spoorweg te *Amsterdam*
en door geheel het Rijk, aan de *Kantoren* van
de *Algemeene Expeditie Maatschappij (JONKER)*
Arnhem, Junij 1847.

H. BUDE, G.J.Z.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 23 Aug. 1 Et 7 Palm 3 Duim; gew. 0 D. gev. 2 D.

Te *Arnhem*, bij **C. A. THIEME**, Boekdrukker